

Nr 17

Allmänna beredningsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående prövning av frågan om förbilligande, modernisering och större spridning av det statliga utredningstrycket.

I en inom andra kammaren väckt motion II: 430 av herr *Nihlfors* föreslås, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att frågan om förbilligande, modernisering och större spridning av det statliga utredningstrycket i anslutning till trycksakskommitténs betänkande upptages till prövning.

I motionen framhålles, att en del av de åtgärder, som föreslogs av trycksakskommittén, vidtagits men att ställning ej tagits till de viktigaste av förslagen, dit motionären räknar inrättandet av ett utredningskansli och reklam för detta tryck. I många fall synes det statliga utredningstrycket kunnat förutsättas nå en icke obetydlig spridning, om sammanfattningar utgaves i broschyrform. Både sådana och betänkanden in extenso borde kunna säljas genom de statsunderstödda studieförbunden.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från *Statskontoret*, som erinrar om att statsrådet *Danielson* år 1951 förordade en bättre samordning i fråga om det statliga kommittéväsendet. Denna samordning borde ankomma på de departement, som tillkallat kommittéerna, samt på de konsultativa statsråden, vilka granskade samtliga kommittédirektiv. Kommittéerna borde åläggas att innan utredningsarbetet påbörjades uppgöra och till departementet överlämna plan för arbetet. Även frågan om ökad service behandlades, men något förslag om inrättandet av ett utredningskansli framlades icke. Statsrådets uttalande lämnades utan erinran av riksdagen. Med hänsyn härtill anser statskontoret skäl icke föreligga att frågan om ett utredningskansli nu upptages till förnyad prövning.

Beträffande övriga i motionen berörda frågor hänvisar statskontoret till en av tryckeriintendenten utarbetad och yttrandet bilagd promemoria. I denna anföres bl. a. att enligt anvisningarna till kommittékungörelsen sammanfattning av betänkandet bör, där så anses lämpligt, jämväl tryckas separat, vilket kan ske i form av broschyr. Hänsyn till eventuell broschyr bör tagas vid fastställande av upplagornas storlek för huvudbetänkandet.

För distributionen erhåller *Nordiska bokhandeln* 40 %. Häri ingår 25 %, som tillkommer bokhandlarna. Någon mera omfattande reklam och annonsering torde icke kunna påfordras, om procentsatsen till distribu-

tören icke ökas. Den härigenom möjligen erhållna större försäljningen torde icke uppväga den högre kostnaden för de i regel små upplagorna. I enstaka fall kan tänkas, att statsverket påtager sig vissa annonskostnader, men generella regler härför synes icke erforderliga.

För de statsunderstödda studieförbunden gäller att deras medlemmar icke torde ha större svårighet att inköpa betänkanden eller sammanfattningar därav i bokhandeln. Nordiska bokhandeln utsänder nämligen ett par exemplar av varje betänkande till bokhandlarna i de större städerna och, om större efterfrågan väntas, till samtliga bokhandlare. Med hänsyn till gällande avtal med Nordiska bokhandeln kan rabatterat pris vid försäljning via studieförbunden ej påräknas. Föreningar och sammanslutningar kan dock vid direkt hänvändelse till vederbörande departement inköpa ett större antal av ett betänkande eller en sammanfattning till 40 % rabatt. Dessa exemplar får dock icke återförsäljas till enskilda medlemmar av sammanslutningen.

Statskontoret uttalar i anslutning till tryckeriintendentens yttrande bl. a. att frågan om utgivande av sammanfattningar i broschyrform bör avgöras från fall till fall. Ämbetsverket förutsätter vidare, att inom departementen fortlöpande uppmärksamhet ägnas det statliga kommittétrycket och att reformer överväges, då så finnes erforderligt.

Statskontoret avstyrker motionen.

Utskottet. Vissa av de i motionen upptagna frågorna har tidigare prövats i olika sammanhang. Utskottet får sålunda erinra om sitt utlåtande nr 6 till 1954 års riksdag över en motion om översyn av det offentliga utredningsväsendet. Utskottet framförde i detta utlåtande betänkligheter mot inrättande av ett centralt utredningskansli och förmenade att kansliet kunde befaras bli så omfattningsrikt att det skulle medföra en ökning av de totala utredningskostnaderna. Utskottet fann i stället åtgärder i syfte att lägga samordningsuppgifter m. m. rörande utredningarna på de särskilda departementen och de konsultativa statsråden vara att rekommendera och uttalade vidare bl. a. att utvecklingen på utredningsväsendets område följdes kontinuerligt och med uppmärksamhet inom Kungl. Maj:ts kansli. Utskottet avstyrkte motionen, som icke föranledde någon riksdagens åtgärd.

Utskottet finner självfallet de av motionären framförda önskemålen att det statliga utredningstrycket skall göras billigare och modernare samt erhålla större spridning väl värda att beaktas. Särskilt synes det utskottet angeläget att stor omsorg ägnas utformandet av sammanfattningarna och möjligheterna i övrigt att göra utredningarna populära och lättillgängliga. Det är emellertid utskottets uppfattning att dessa frågor redan nu ägnas stor uppmärksamhet. Utskottet vill härutinnan hänvisa till förutom sina

egna uttalanden, statskontorets ovan refererade yttrande över motionen. Motionärens önskemål torde sålunda kunna i stor utsträckning tillgodoses utan någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av vad ovan anförts får utskottet hemställa,
att motion II: 430 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 mars 1957

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Wolgast*, Jonsson, John Wiktor, Larsson, Lars, fru Nilsson och fru Hamrin-Thorell;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Svedberg, herrar Braconier, Königson, Andersson i Björkäng, Östrand, Nihlfors, Carlsson i Huskvarna, Nyhage, Adamsson*, fru Jäderberg* och herr Svensson i Kungälv.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Nihlfors*.